

Príhovor

Milé študentky, milí študenti,

vítam Vás na 23. ročníku Detskej univerzity Komenského a musím povedať, že Vás opäť čaká skutočne bohaté leto. **Osem výnimočných prednášok. Viac ako tridsať sprievodných aktivít. To je spolu 41 dní nových vedomostí a zážitkov.**

Detskú univerzitu navštívia najlepší odborníci z rôznych oblastí – od prírodných vied, cez právo a umenie až po inteligentné technológie – budú prednášať a odpovedať

na otázky, ktoré ste si pre nich pripravili.

Verím, že to všetko zmení Váš pohľad na život a svet, ktorý je dnes v neľahkej situácii. Ďakujem Vám a Vaším rodičom, že chcete a môžete stráviť dva mesiace letných prázdnin práve s nami a našou DUK.

Prajem Vám krásne leto plné nových poznatkov, nezabudnuteľných chvíľ a kamarátstiev!

Príhovor Juraja Kukuru/ DUK je späť v Divadle Aréna/ Zoznámte sa s redaktormi Novín DUK/ Ohliadnutie za minuloročnou poslednou prednáškou/ Medailónik Petra Hanajíka/ Medailónik Jiřího Příbáňa/ Prednáška: Prečo je dobré byť spravodlivý/ Tip na výlet: Janov/ Filmové tipy redakcie

DUK je späť v Divadle Aréna!

Letné prázdniny sa ešte len rozbiehajú, a my už naplno fičíme – 23. ročník Detskej Univerzity Komenského sa oficiálne začal! Stretávať sa budeme najmä v novorekonštruovaných priestoroch Divadla Aréna.

DUK 2025 začíname pekne po poriadku – imatrikuláciou. Oficiálne sme prijatí do stavu študentského a môžeme si vypočuť prvú prednášku! „Prečo je dobré byť spravodlivý?“ – téma nielen zaují-

mavá, ale aj mimoriadne aktuálna. Možno aj vás hnevá, keď počujete otrepané: „Život nie je spravodlivý!“. Som presvedčený, že môže byť a má byť. A závisí len na nás všetkých, v akom svete a aký život budeme žiť.

A čaká nás toho ešte oveľa viac - ďalších sedem tém na zamyslenie je stále pred nami! Nielen prednášky, ale aj exkurzie a workshopy sľubujú aj v tomto roku kopec nových vedomostí a zážitkov. Ponu-

ka je rôznorodá. V porovnaní s predchádzajúcim rokom pribudli k osvedčeným klasikám aj novinky v sprievodných aktivitách: tenisový workshop, príbehy s AI, či návšteva filharmónie. Opäť sa nielen zabavíme, ale sa aj veľa naučíme. Parádne prázdniny sa začali, poďme sa stať elitami!

*Adam Cadmon Tchambak, 13 rokov,
redaktor Novín DUK*

Zoznámte sa s redaktormi Novín DUK!

Katarína A. Floreková

Ahojte, volám Katarína A. Floreková, mám 15 rokov a pochádzam z Martina, ale vyrastala som v Bratislave. Počas pandémie Covid-19 som bývala krátku dobu v Bulharsku, kam som chodila aj do školy. Od 6 rokov som chodila do bulharskej školy v Bratislave, takže čas strávený v Bulharsku mi pomohol zlepšiť moje jazykové schopnosti a spoznať bulharskú kultúru lepšie. Momentálne chodím do anglickej školy, kde sa učím po anglicky a nemecky.

Moje žiacke úspechy sú, že som sa zúčastnila 27. ročníka recitačnej súťaže Šaliensky Maľko, kde som sa umiestnila na 2. mieste, taktiež som sa zúčastnila biologickej olympiády v školských rokoch 2023 až 2024, kde som sa na okresných kolách dostala na 1. miesto.

Od malička sa venujem slovenskému folklóru, v minulosti aj bulharskému. Moje koníčky sú čítanie, športovanie, počúvanie hudby, kreslenie, tancovanie, a podľa mojej mamy papuľovanie. Som rada, že môžem byť súčasťou tohto časopisu.

Michal Spáčil

Ahoj. Volám sa Michal Spáčil a mám 13 rokov. Bývam v Bratislave. Na DUK chodím 4 roky, pretože tu mám super kamošov a rád sa s nimi stretávam. Rád hrám futbal a rád sa učím nové veci. Na DUK chodím, aby som videl kamarátov, a aby som sa naučil niečo nové.

Zoznámte sa s redaktormi Novín DUK!

Davide Fabris Jati

Ciao!

Nie, nebojte sa, nie je to žiaden preklep, som z polovice Talian a preto som si vás, milí čitatelia, dovoľil osloviť po taliansky .

Ak sa mám stručne opísať: volám sa Davide, mám 12 rokov a už po štvrtýkrát navštevujem DUK. Mám rád pizzu, cestoviny, halušky, morské plody. Medzi moje obľúbené predmety patrí: telesná a jazyky a najradšej mám akčné a sci-fi filmy. Mám aj veľmi rád aj šport, aktívne sa venujem kung-fu a atletike, no rád si zahrám

aj ping-pong, futbal a badminton, ktorý hram s mojím najlepším kamošom (ktorý mimochodom už 2.rok navštevuje DUK). A prečo sa sem všetci takto radi vraciame? Lebo nás vždy čaká osem zaujímavých prednášok a nezabudnuteľné workshopy, ktoré si zaručene užijeme. Vždy keď vyjdem zo záverečnej promócie, som o poznanie múdrejší ako na začiatku prázdnin. Prajem vám úžasný 23.ročník DUK a teším sa na ďalšie zážitky, o ktorých vám budem môcť napísať.

Hugo Podoba

Volám sa Hugo Podoba a mam 11 rokov. Som veľmi pohrúžený do vesmíru a v budúcnosti by som sa chcel stať astronautom. Mám veľmi rád vedu, techniku a všetko s tým spojené. Rád športujem, čítam knihy, skladám lego a hram sa s kamarátmi. Tento rok som sa na DUK prihlásil prvýkrát a veľmi sa teším a som zvedavý, aké nové zaujímavosti sa naučím!

Aaron Pagáč

Čaute čitatelia!

Volám sa Aaron Pagáč a mám 13 rokov. Rád hram na gitare alebo basketbal, cvičím karate, rád cestujem po Európe a spoznávam jej históriu. Tento rok budem redaktorom Novín DUK (druhýkrát). Dúfam, milí čitatelia, že sa vám budú páčiť nielen moje články, ale aj tie od mojich kolegov. Už vám len zablažujem všetko dobré do nového ročníka DUKu:-)

Adam Cadmon Tchambak

Čaute, milé spolužiačky a milí spolužiaci!

Volám sa Adam Cadmon Tchambak. Mám 13 rokov. Mojimi najväčšími záľubami sú: hra na gitare, šach a dramatický krúžok. Toto leto budem opäť redaktorom Novín DUK, už po tretíkrát. Verím, že aj tento rok sa mi podarí medzi vami nájsť svojich verných čitateľov a čitateľky :-)

Ariana Ceres Tchambak

Ahojte DUKáci! Volám sa Ariana Ceres Tchambak, kamoši ma volajú Ari, mám 12 rokov a už tretie leto budem tráviť s DUK, jej Novinami a samozrejme aj s Vami! Z predchádzajúcich dvoch liet s DUK mám veľa nezabudnuteľných spomienok a som si istá, že tento rok k nim pribudnú ďalšie. Verím, že vy sa na naše články tešíte rovnako, ako my v redakcii, a že aj ja svojou troškou prispem k tomu, aby bolo pre Vás každé nové číslo Novín DUK zaujímavé. Poďme si spolu užiť leto 2025 na DUK!

OHLIADNUTIE ZA MINULÝM ROČNÍKOM DETSKEJ UNIVERZITY KOMENSKÉHO

8. prednáška - Európska únia: Spoločný projekt pre mier a prosperitu

Juraj Droba, predsedu Bratislavského samosprávneho kraja

Prednášku Európska únia: Spoločný projekt pre mier a prosperitu viedol pán Juraj Droba, ktorý predsedá Bratislavskému samosprávnemu kraju. Dozvedeli sme sa, že Slovensko je už roky súčasťou významného spoločenstva – Európskej únie. Je dôležité si neustále pripomínať, prečo sme sa stali jej členmi a aký pozitívny vplyv to má na naše životy.

Európska únia je unikátny „spoločný projekt“, ktorý v súčasnosti združuje 27 členských štátov. Rozprestiera sa na ploche viac ako 4 milióny kilometrov štvorcových a je domovom pre vyše 447 miliónov ľudí. Vďaka svojej veľkosti a rozsahu je EÚ druhou najväčšou ekonomikou na sve-

te, s hrubým domácim produktom presahujúcim 16 biliónov eur.

Myšlienka jednotnej Európy sa zrodila po druhej svetovej vojne, obdobia, ktoré prinieslo nášmu kontinentu obrovské utrpenie. Hlavným cieľom zakladateľov bolo zabezpečiť trvalý mier, stabilitu a prosperitu pre všetky národy Európy. Členstvo Slovenska v tomto projekte nám prináša stabilitu, ekonomické príležitosti a spája nás s ostatnými európskymi krajinami.

-redakcia Novín DUK-

Prednáška č. 2 - Prečo je život v pôde dôležitý?

Prednášajúci: doc. Mgr. Peter Hanajík, PhD.

Vyštudoval environmentalistiku a pedológiu na PriF UK. Vo svojej vedeckej kariére sa zameral na štúdium pôdy a jej mikrobiologických parametrov. Pôsobí ako vysokoškolský učiteľ a vedec na PriF UK v Bratislave.

Prednáška č. 1 - Prečo je dobré byť spravodlivý?

Prednášajúci: Prof. doc. JUDr. Jiří Příbáš DrSc.

Sudca Ústavného súdu ČR, Právnická fakulta, Univerzita Karlova

Prof. JUDr. Jiří Příbáš, DrSc. (*1967) je český právník, filozof a sociológ, ktorý sa narodil v Odolenej Vode. Po absolvovaní Dvořákovho gymnázia v Kralupech nad Vltavou študoval Právnickú fakultu Univerzity Karlovy, kde neskôr získal docentúru (1997), titul doktora vied (2001) a profesúru v odboroch právnej teórie, filozofie a sociológie (2002). V roku 2022 mu bola udelená strieborná medaila Antonína Randy za prínos k právnej vede.

V 90. rokoch absolvoval študijné pobyty v Európe, USA a Južnej Afrike. Od roku 1993 pravidelne spolupracoval s Cardiff University, kde sa stal profesorom v roku 2006 a viedol Centre of Law and Society. V roku 2024 ho prezident republiky Petr Pavel vymenoval za sudcu Ústavného súdu.

Je autorom viacerých kníh a odborných štúdií, medzi ktoré patrí na-

príklad Sázka na slobodu (2024) a Obrana ústavnosti (2014). V angličtine vydal monografie Legal Symbolism (2007), Sovereignty in Post-Sovereign Society (2015) a Constitutional Imaginaries (2022).

prof. Příbáš pôsobil ako hosťujúci profesor na viacerých svetových univerzitách a získal niekoľko prestížnych ocenení

za svoju vedeckú prácu. Okrem akademickej činnosti sa venuje publicistike a esejistike, pričom jeho kniha Italské črty (2020) reflektuje jeho lásku k Taliansku.

PREČO JE DOBRÉ BYŤ SPRAVODLIVÝ?

Na prvú prednášku Detskej Univerzity Komenského k nám zavítal pán prof. doc. JUDr. Jiří Příbáš DrSc., sudca Ústavného súdu Českej republiky. Prednášal nám o spravodlivosti a vysvetľoval, čo treba robiť v jednotlivých situáciách, ako sa v nich zachovať, a taktiež podrobne zodpovedal všetky naše otázky. Prednáška bola veľmi zaujímavá a dobre podaná. Dozvedeli sme sa, že nespravodlivosť je: neférovosť, krivda, bezprávie, nepravosť, príkorie a šikanovanie.

Krivda je prvý spôsob nespravodlivosti. Na otázku, čo máme robiť keď sa vyskytne nespravodlivosť, pán profesor odpovedal, že v takejto chvíli je najdôležitejšie na nespravodlivosť upozorniť, aby ju videli aj ostatní.

Čo sa týka šikany, povedal nám, že šikanujúci vedú k sebe zlákať slabých, ktorých šikanujú a oni potom spolu vo väčšej skupine ďalej šikanujú tých, ktorí sú ešte slabší. Spravodlivosť voči jednému môže byť voči druhému nefér. A čo je najväčšia nespravodlivosť? To je pre každého niečo iné. Byť spravodlivý je správne, ale myslím si, že niekedy to môže byť naozaj veľmi ťažké.

Hugo Podoba, 11 rokov, redaktor Novín

TIP NA VÝLET: JANOV A CINQUE TERRE

Ahojte čitatelia,

keďže nám začali letné prázdniny a dni aj noci sú čoraz horúcejšie, predpokladám, že každý už plánuje nejaký výlet alebo dovolenku. Tak mi napadlo, priblížiť vám tip z mojej júnovej dovolenky. Na mysli mám mesto Janov v talianskom regióne Ligúria. Preslávilo sa najmä svojím dôležitým prístavom, ktorý mu počas stáročí prinášal bohatstvo a slávu a pochádza odtiaľ aj známy moreplavec Krištof Kolumbus, ktorého dom tu môžete aj navštíviť. Paradoxne, po jeho objavení Ameriky význam janovského prístavu a Janova ako takého začína upadať. Za návštevu stojí aj samotné mesto s množstvom kostolov, pamiatok, vyhladok na mesto a prístav, ale aj historických kaviarní, kde sa rád zastavil aj Giuseppe Verdi.

Približne za hodinu sa viete dostať vlakom do jedinečnej oblasti nazvanej Cinque Terre(5 zemí).Oblasť pozostáva z piatich dediniek, ktoré sa nachádzajú blízko pri sebe a svoj ráz

si zachovali hlavne vďaka svojej polohe- väčšina je prístupná iba vlakom alebo loďou. Z jednej strany sú obklopené zelenými kopcami (Ligúria je najzalesnenejší taliansky región) a z druhej krásne priezračné more.

V centre dediniek si viete kúpiť suveníry, poobzerať si zachovalý spôsob bývania vo farebných domčekoch a medzi dvoma poslednými dedinkami vedie 2-hodinová pešia túra cez kopce s krásnymi výhľadmi na more. No a za odmenu sa viete v poslednej dedinke Monterosso okúpať na nádherných plážach a užiť si jedinečnú atmosféru týchto prekvapivo zachovalých obydlií.

Musím podotknúť, že z Janova vedie ešte veľa ďalších ciest k nádherným miestam, ale to by pravdepodobne zabralo celé noviny.

Túto dovolenku odporúčam každému milovníkovi poznávania a krásnej prírody.

Davide Fabris Jati, 12 rokov, redaktor Novín DUK

Ako si vycvičiť draka

Štikút je mladý Viking, ktorý má veľkú fantáziu, no na ostrove Berk to ľudia veľmi neocenia. Tam sú hrdinami tí, čo bojujú s drakmi – ako jeho otec, náčelník Clyde. Keď však Štikút zraní tajomného draka z rodu Nočných besov, začne ho spoznávať a zisťuje, že draci nemusia byť nepriatelia. Teraz musí presved-

čiť ostatných Vikingov, že aj s drakmi sa dá spriatelieť – aj keď to vôbec nebude ľahké.

Lilo a Stitch

Lilo a Stitch je hraný film podľa známej animovanej rozprávky od Disney. Rozpráva príbeh havajského dievčatka Lilo a modrého mimozemšťana Sticha, ktorý vyzerá ako psík. Stitch bol stvorený na ničenie, no vďaka priateľstvu s Lilo sa začne me-

niť. Spolu sa snažia zachrániť jej rozpadnutú rodinu. Film je zábavný, dojemný a plný dobrodružstva. Obsahuje aj blikajúce svetlá, ktoré môžu rušiť niektorých divákov.

Jurský svet: Znovuzrodenie

V novom dobrodružnom filme Jurský svet: Znovuzrodenie sa dinosauri znovu ocitli na pokra-

ji vyhynutia. Prežívajú už len na niekoľkých tropických ostrovoch. Na jeden z nich prichádza tím vedcov, ktorí chcú získať vzorky krvi dinosaurov na výskum. Preto si vezmú so sebou aj odvážnu Zoru Bennetovú a jej partnera Duncana. Čaká ich však nebezpečenstvo a veľké tajomstvo, ktoré ich môže stať oveľa viac než len výlet.

-redakcia-

GENERÁLNY PARTNER DUK

HLAVNÍ PARTNERI DUK

ORGANIZÁTORI DUK

PARTNERI DUK

PROJEKT FINANČNE PODPORILO

ZRIAĐOVATEĽ DIVADLA ARÉNA

PARTNER DUK ONLINE

MEDIÁLNI PARTNERI DUK

Vydáva: Združenie Maxa Reinhardta, Čajakova 1, 811 05 Bratislava Editori: Dominika Dudášová, Dominika Vargová

Redakciu tento rok tvoria: Adam Cadmon Tchambak, Ariana Ceres Tchambak, Davide Fabris Jati, Hugo Podoba, Aaron Pagáč, Michal Spáčil, Katarína A. Floreková Grafická úprava: Commercium s.r.o.